Kırkağaç İlçesi

Tarihçesi

Kırkağaç ilçesi,1428 yılında Osmanlı Padişahlarından 2.Murat zamanında,Sarı Hoca Camii'nde mezarı bulunan Sarı Hoca Abdullah Efendi tarafından kurulmuştur.Padişah 2.Murat,Sarı Hoca Camii'ni inşa ettirip,Kırkağaç halkını aşar vergisinden muaf tutunca civardaki bir kısım halk Kırkağaç'a göç etmiş,ev bark yaptırmak suretiyle Abdullah Efendi etrafında yerleşmiştir. Cami,hükümdar parasıyla yapıldığından zamanın usulüne göre (sikke-i Mevlana) işareti konulmuştur. Zamanla cami yetersiz kalınca genişletilmiştir.

Kırkağaç'ın kuruluşu üzerine bir rivayet de şöyle anlatılır : 2.Murat'ın eşinin bir yolculukta rahatsızlanıp Sarı Hoca'nın dua etmesi üzerine şifa bulduğu,bu sebeple padişahın Sarı Hoca Camisi'ni ve yanında taştan bir ev yaptırarak Abdullah Efendiye hediye ettiği, vakfiyesinde Hocaya katılacak olanları aşar vergisinden muaf tutulacağı rivayet olunur.Bu tarihi bilgiler hakkında hiçbir yazılı evrak yoktur. Kırkağaç'ın adı ile ilgili kesin bir bilgi yoktur.Zamanın Manisa Beyi hanımının zor doğumuna yardımcı olan Karakeçili Yörük obasının bilge kişisine armağan olarak bu yöreyi vakfettiği "Kırk çadırlı Karakeçili Yörüklerine bağışladığım bu yerlerin adı Kırkağaç olsun. Ulu ağaçlar gibi kök salsınlar.Dalları ulusumuzun her yanına uzansın,ünleri duyulsun."dediği söylenmektedir. Kırkağaç'ta eski topluluklara ait eserlerden yalnız Siledik Köyü'nde Bizanslıların Silados şehrinin kalıntıları vardır.Şimdiye kadar hiç kazı yapılmamıştır. Kırkağaç ilçesinde Osmanlı Devleti döneminde Türklerin yanı sıra Rum,Ermeni ve Museviler de yaşamışlardır. Kırkağaç,Kurtuluş Savaşı'nda önemli görevler üslenmiş ve savaşta etkin bir rol oynamıştır. Yunanlıların Anadolu'yu işgale kalkışmasıyla birlikte tüm yurtta olduğu gibi Kırkağaç'ta da bu işgalcilere tepki olarak halkın gönüllü askerleri olan Kuva-i Milliye birlikleri oluşturulmuş ve uzun süre düşmanın ilerlemesi engellenmiştir. Daha sonraları Yunanlıların Akhisar'ı işgal etmesiyle birlikte Kırkağaç'taki müdafaa da kırılmış ve 10 Haziran 1920'de işgale uğramıştır.Bu işgalle yetinmeyen Yunanlılar Kırkağaç'ı kendi ülkelerine katmak için hazırladıkları mazbataları halkın ileri gelenlerine imzalatmak istemişlerdir.Bunun kabul görmemesi üzerine ileri gelenleri sürgün etmiş,halk üzerindeki baskı ve zulümleri arttırmışlardır. Kırkağaç 12 Eylül 1922'de işgalden kurtarılmıştır.

Coğrafi Durumu

Kırkağaç,Manisa'nın kuzey batısında,İzmir-Bandırma demiryolu üzerindedir. Manisa'ya uzaklığı 79 km.'dir. Denizden yüksekliği 100 m'dir.Kuzeyinde Savaştepe ilçesi, güneyinde ve doğusunda Akhisar ilçesi,batısında Soma ilçesi ve Çamlıca Dağı (1100Metre),kuzey doğusunda 650 m. yüksekliğinde Musluk Dağları bulunur.

İlçemizin dağları ayrı ayrı isimler almışlardır.

1- Sarıkaya Dağları

2- Kovukdere Dağları

3- Siledik Tepesi gibi.

İlçenin çok verimli toprakları (alüvyonlu) vardır. Bunlar :

Gelenbe Ovası, Karakurt ve İlyaslar Ovası, Bakır Ovası, Kırkağaç Ovası'dır. Bu kuvvetli topraklarda yetişen ürünler ilçemizin zenginleşmesinde büyük önem taşır.

İlçe, Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Genel olarak ılımandır.Yazları sıcak ve kurak,kışları ılık ve yağışlı geçer.Ova kısımlarında havalar kışın ılık,yazın sıcak geçer. Dağlık kesimde kışlar biraz sert,karlı ve soğuk, yazlar daha serin geçer.

Kasaba ve Köyleri

2000 Nüfus Sayımı kesin sonuçlarına göre;İlçenin köylerle birlikte nüfusu 48.303'tür. Bunun 25.093'ü ilçe merkezinde,23.210'u kasaba ve köylerde yaşar.

İlçenin kasabaları :

Gelenbe, Bakır, Karakurt, İlyaslar dır.

İlçenin 28 köyü vardır: Çiftlik, Küçükyaya, Musahoca, Öveçli, Siledik, Yağmurlu, Alacalar, Alifakı, Bademli, Bostancı, Çaltıcak, Çobanlar, Demirtaş, Dualar, Fırdanlar, Gebeler, Gökçukur, Güvendik, Hacet, Halkaavlu, Hamidiye, Hamitli, Işıklar, Kınık, Kocaiskan, Kuyucak, Sakarlı, Söğütalan

Ekonomik Durumu

Kırkağaç, Türk ekonomisine sanayi ve ticaretten ziyade tarım ürünleriyle katkıda bulunmaktadır. Kırkağaç, verimli ovasıyla "pamuk,tütün,zeytin,şeker pancarı,mısır,kavun,domates, biber,patlıcan" vb. ürünlerin yetişmesine imkan vermektedir. Halkın geçim kaynağı tarıma dayanmaktadır.

Bunun yanında ticaret de yaygınlaşmaktadır.Bölgede Traktör ticaretinin merkezi durumundadır.Bir kaç küçük işletme dışında önemli bir sanayi faaliyeti bulunmamaktadır.

Kavun, Kırkağaç'ın bir simgesidir. Gerek kazanç ve gerekse kendi tüketimi için her çiftçi ailesinin vazgeçemeyeceği bir üründür. Ortalama bir üretim maliyeti ve ortalama bir fiyatla Kırkağaç halkı kavun üretiminden yılda dönümünden 1000-1500 YTL kazanç sağlamaktadır. Gerek kavunun ekim döneminde ve gerekse ürünün pazarlanması dönemlerinde kent yaşamında büyük bir canlılık görülür. Dolayısıyla kavun, diğer tarımsal ürünler gibi iş gücü amacıyla da olsa kentte belli bir potansiyel oluşmasına neden olur.

Hasat döneminde sayısı azalmakla birlikte yılın diğer aylarında bir çok üretici yol üzerinde tezgahlar kurarak, kendi ürününü satma yolunu seçer. Böylece hem ürünlerini değerlendirmiş hem de kendilerine bir uğraş bulmuş olurlar. 2005 Eylül ayında ilçeyi ve kavunu tüm Türkiye ye tanıtmak amacı ile festival düzenlenmiştir.

Kırkağaç'ı,meşhur kavunları sayesinde tüm Türkiye tanımaktadır.Ayrıca 6.Jandarma Komando Alayı'nın varlığı ve her yıl düzenlenen Çam Festivali Kırkağaç'ın tanıtımında önemli rol üstlenmektedir.

Çam Mesiresi:

Her yıl, Mayıs ayında, 15 gün süren “Çam Mesiresi” yapılır. İlçe halkı çadırlarını çamlığa kurar. İşlerine oradan gidip gelirler. Mesirenin son günü,çevre ilçe ve illerden yüzlerce kişi gelir,kurulan oyuncaklara biner,eğlence yerlerine gider,alışveriş yapar,akşam geç saatlere kadar gezerler.Çam mesiresinden sonra yoğun bir şekilde tarlada tarım çalışmaları başlar.

Dil Undefined